

Výuková laboratorní sestava - seminář pro učitele

Základy programování v grafickém programovacím prostředí pro BBC micro:bit

Jakub Vodseďálek

Katedra měření
Fakulta elektrotechnická
České vysoké učení v Praze

1. prosince 2017

Obsah

① Úvod

② Basic

③ Input

④ Loops + Logic

Loops

Logic

⑤ Další bloky

Music

LED

Radio

Variables

Math

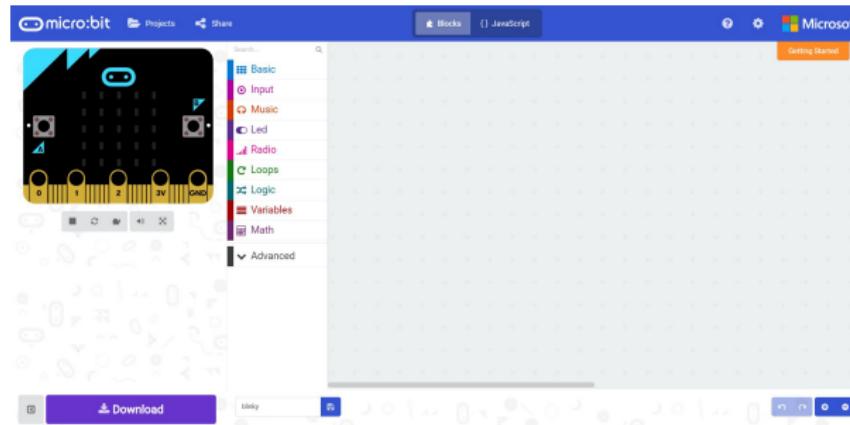
Advanced

⑥ Omezení program

⑦ Debug

Úvod I

- Zaměřeno na grafické programovací prostředí dostupné na <https://makecode.microbit.org>
 - Po prvním začtení dostupné i bez připojení k internetu
 - Zároveň umožňuje přepínání mezi grafickým jazykem a JavaScriptem

Obrázek: Grafické programovací prostředí pro micro:Bit.

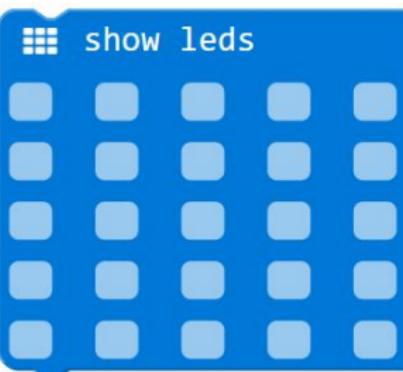
Úvod II

- Dokumentace k programovacímu prostředí a různé ukázky na <https://makecode.microbit.org/docs>
- Ukázkové programy použité v této prezentaci dostupné na http://embedded.fel.cvut.cz/stredni_skoly/seminar_2017_12_1

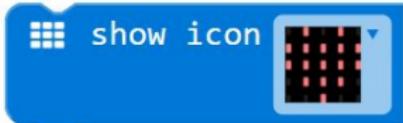
Základní bloky (Basic) I

- Obsahuje základní bloky pro:
 - Práci s maticí LED
 - Strukturu programu

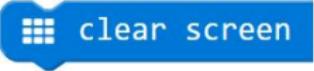
- - pro zobrazení čísla na matici LED

- - pro zapnutí/vypnutí vybraných LED

Základní bloky (Basic) II

- - pro zobrazení ikony na matici LED
- - pro zobrazení textu na matici LED
- - reprezentuje hlavní programovou smyčku
- - čekání zadanou dobu

Základní bloky (Basic) III

- - příkazy jež se provedou pouze při spuštění programu (provedou se jako první)
- - vypne všechny LED

Základní bloky (Basic) IV

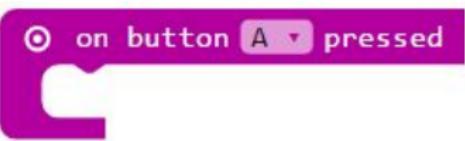
The image shows the Scratch workspace. On the left, there's a palette of blocks categorized by color-coded tabs: Basic (selected), More, Input, Music, Led, Radio, Loops, Logic, Variables, Math, and Advanced. The Basic tab is highlighted in blue. On the right, the stage area displays several blue script blocks:

- A yellow-bordered stack of blocks:
 - show number [0]
 - show leds
 - show icon []
 - show string ["Hello!"]
- A blue forever loop block.
- A blue pause (ms) [100] block.
- An orange on start block.

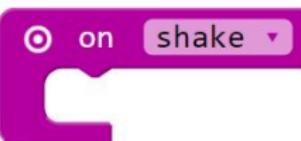
At the bottom, there are standard Scratch navigation icons for back, forward, zoom, and search.

Vstupní bloky (Input) I

- Obsahuje bloky pro práci se vstupy do kitu:
 - Tlačítky
 - Senzory

- - po zmáčknutí tlačítka se vykonají funkce v tomto bloku

- - po vykonání akce (například zatřesení) se vykonají funkce v tomto bloku

- - vrací hodnotu hodnotu zrychlení ze senzoru na kitu ve vybraném směru

Vstupní bloky (Input) II

- Dále tato skupina obsahuje bloky určené ke čtení:
 - Stavu tlačítka
 - Stavu pinů
 - Dat ze senzoru osvětlení
 - Dat z kompasu
 - Dat ze senzoru teploty
 - Dat z akcelerometru
 - Doby času od zapnutí zařízení

Vstupní bloky (Input) III

The image shows a Scratch script editor with two scripts side-by-side.

Script 1 (Left):

- Starts with a **when green flag clicked** hat block.
- Followed by a **repeat (5)** control loop.
- Inside the loop:
 - A **say [Type something] for [Time] secs** control block.
 - An **ask [Text] and wait** control block.
 - An **if then** control branch:
 - Condition: **button A pressed**.
 - Action: **play sound [Bip v1] until done**.

Script 2 (Right):

- Starts with a **when green flag clicked** hat block.
- Followed by a **repeat (5)** control loop.
- Inside the loop:
 - A **say [Type something] for [Time] secs** control block.
 - An **ask [Text] and wait** control block.
 - An **if then** control branch:
 - Condition: **button A pressed**.
 - Action: **play sound [Bip v1] until done**.

Řídící struktury I

Cykly + podmínky (Loops + Logic)

- Obsahuje bloky reprezentující základní řídící struktury:
 - Cyklus for:
 - Klasická iterace s předem daným počtem opakování
 - Obsahuje dva bloky pracující totožně (repeat a for)
 - Cyklus while:
 - Nutné použít s ukončovací podmínkou (bloky Logic)
 - Vykonávání bloku dokud je vložená podmínka splněna
 - Podmínu if:
 - Umožňuje větvení programu
 - Lze k bloku přidávat další větve else/elseif
 - Logické operace:
 - Skupina Logic dále obsahuje bloky pro práci s logickými proměnnými
 - Základní logické funkce (AND, OR)
 - Porovnávání číselných hodnot (vrací logickou proměnnou)

Řídící struktury II

Cykly + podmínky (Loops + Logic)

The image shows the Scratch script editor interface. On the left, there's a sidebar with a search bar and a list of categories: Basic, Input, Music, Led, Radio, Loops (which is selected and highlighted in green), Logic, Variables, Math, and Advanced. The main workspace contains four script blocks:

- A green `repeat [4] times` control block.
- A green `while [true] do` control block.
- A green `for [index] from [0] to [4] do` control block.
- A green `for [element] [value] of [list] do` control block.

To the right of the workspace is a tool palette containing various blocks categorized by color:

- Basic:** `if [true] then`, `if [true] then [else]`.
- Input:** `[0] = [0]`, `[0] < [0]`.
- Music:** `[and]`, `[or]`.
- Led:** `[not]`.
- Radio:** `[true]`, `[false]`.
- Loops:** `[and]`, `[or]`.
- Logic:** `[Variables]`, `[Math]`.
- Variables:** `[Advanced]`.
- Math:** `[Advanced]`.
- Advanced:** `[Advanced]`.

Další bloky I

- Grafické programovací prostředí obsahuje množství dalších bloků z oblastí:
 - Music
 - Obsahuje bloky pro práci s hudbou
 - Umožňuje jednoduše generovat tóny na piny kitu
 - Je nutné mít připojená sluchátka na příslušné piny
 - LED
 - Obsahuje bloky pro pokročilou práci s LED
 - Umožňuje zapínat/vypínat jednotlivé LED z matice
 - Umožňuje měnit jas LED
 - Radio
 - Variables
 - Obsahuje bloky pro práci s proměnnými
 - Obsahuje bloky pro práci s Radiovou komunikací mezi bloky

Další bloky II

- Math

- Obsahuje bloky se základními matematickými operacemi (+,-,/,*,%)
- Hledání maximální/minimální hodnoty
- Absolutní hodnota
- Generování pseudonáhodného čísla

Další bloky III

The image shows the Scratch script editor interface with two scripts displayed side-by-side.

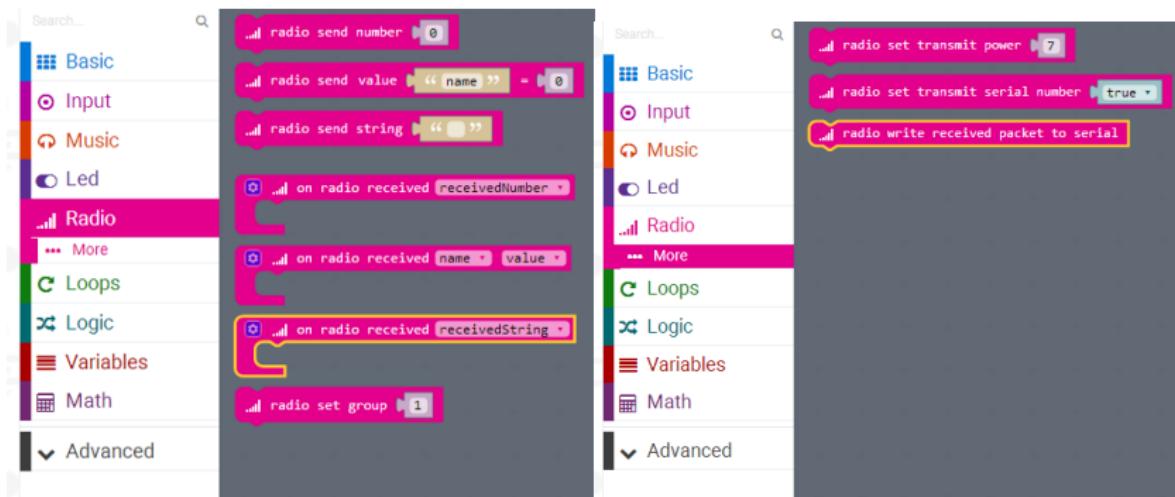
Script 1 (Left):

- Starts with a **play tone [Middle C] for [1 beat]** block.
- Followed by a **ring tone (Hz) [Middle C]** block.
- Then a **rest(ms) [1 beat]** block.
- Next is a **start melody [dadadum] repeating [once]** block.
- Inside the loop:
 - A **music on [melody note played]** block.
 - A **Middle C** note block.
 - A **[1 beat]** control block.
 - A **tempo (bpm)** control block.
 - A **change tempo by (bpm) [28]** control block.
 - A **set tempo to (bpm) [128]** control block.

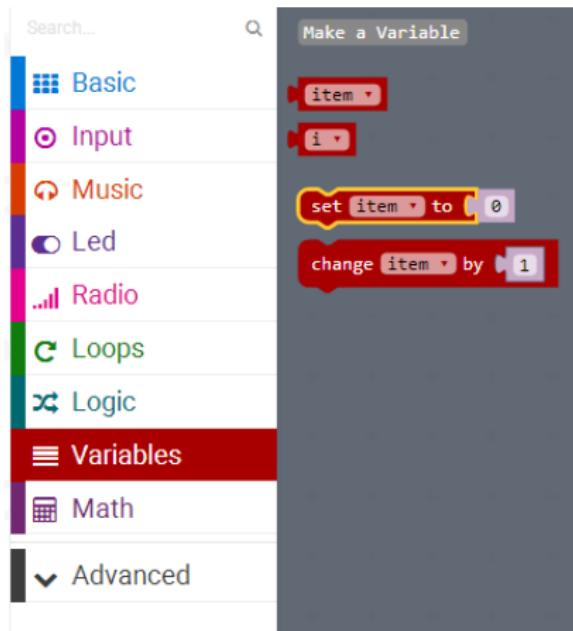
Script 2 (Right):

- Starts with a **plot x [0] y [0]** block.
- Followed by a **unplot x [0] y [0]** block.
- Then a **toggle x [0] y [0]** block.
- Finally, a **point x [0] y [0]** block.

Další bloky IV

Další bloky V

Další bloky VI

The image shows the Scratch script editor interface with two scripts side-by-side.

Left Script:

- Created with: **Math** category
- Blocks:
 - 0 + [0 v]
 - 0 - [0 v]
 - 0 × [0 v]
 - 0 ÷ [0 v]
 - [0 v]
 - pick random 0 to [4 v]**
 - pick random true or false**

Right Script:

- Created with: **Math** category
- Blocks:
 - remainder of [0 v] ÷ [1 v]**
 - min of [0 v] and [0 v]**
 - max of [0 v] and [0 v]**
 - absolute of [0 v]**
 - text from char code [0 v]**

Další bloky VII

- Advanced

- Obsahuje bloky pro pokročilé funkce:
 - Definice vlastních funkcí
 - Práce s poli hodnot
 - Práce s textovými řetězci (string)
 - Bloky pro tvorbu jednoduchých her
 - Pokročilé ovládání LED matice
 - Pokročilá práce s piny kitu
 - Obsluha sériové linky
- Navíc je možné ještě přidat další balíčky (dostupné npř. pro práci s Bt zařízením)

Další bloky VIII

The image shows the Scratch script editor interface. On the left, there's a vertical toolbar with categories: Basic, Input, Music, Led, Radio, Loops, Logic, Variables, Math, Advanced, and Arrays (which is selected). On the right, there are two large palettes: one for 'Arrays' and one for 'Text'. Both palettes have a search bar at the top and a list of blocks below.

Arrays Palette:

- create array with [0]
- create array with [“ ”] [“ ”]
- length of [list]
- [list v] get value at [0]
- [list v] set value at [0] to [color]
- [list v] add value [color] to end
- get and remove last value from [list v]

Text Palette:

- “ ”
- length of [“ abc ”]
- join [“ ”] [“ ”]
- char from [“ ”] at [e]
- compare [“ ”] to [“ ”]
- substring of [“ ”] from [0] of length [8]
- parse to integer [“ ”]

Další bloky IX

The image shows the Scratch script editor with a script for the 'item' sprite. The script consists of the following blocks:

- create sprite at x: 2 y: 2
- delete item
- item move by 1
- item turn right by (45)
- item change x by 1
- item set x to 0
- item x
- item touching grey?
- item touching edge?
- item if on edge, bounce
- change score by 1
- set score to 0
- score
- start countdown (ms) 10000
- game over

To the right of the script, there is a palette of blocks under the 'Images' category. The 'Images' category is highlighted in purple. The palette includes:

- zobrazit obrázek item pí posunu 0
- posunout obraz item s posunem 1 a intervalom (ms) 200
- create image (a grid of 16 squares)
- create big image (a grid of 64 squares)
- obrázek ikony (a small icon)
- Sever (North)
- obraz šípu Sever (Arrow pointing North)

The left sidebar lists categories: Basic, Input, Music, Led, Radio, Loops, Logic, Variables, Math, Advanced, Arrays, Text, Game, Images, Pins, Serial, Control, and Add Package. The 'Game' category is currently selected.

Další bloky X

The image shows a Scratch script editor with two scripts on the stage.

Script 1 (Left):

- Starts with a `digital read pin P0` block.
- Followed by a `digital write pin P0 to 0` block.
- Then an `analog read pin P0` block.
- Followed by an `analog write pin P0 to 1023` block.
- Then an `analog set period pin P0 to (μs) 20000` block.
- Followed by a `map` block with parameters: from low 0, from high 1023, to low 0, to high 4.
- Finally, a `servo write pin P0 to 180` block.
- And a `servo set pulse pin P0 to (μs) 1500` block.

Script 2 (Right):

- Starts with a `on pin P0 pulsed high` block.
- Followed by a `pulse duration (μs)` block.
- Then an `pulse in (μs) pin P0 pulsed high` block.
- Then an `i2c read number at address 0 of format Int8LE repeated false` block.
- Followed by an `i2c write number` block with parameters: at address 0, with value 0, of format Int8LE, repeated false.
- Then an `spi write` block.
- Followed by an `analog pitch 0 for (ms) 0` block.
- Then an `set pin P0 to emit edge events` block.
- Then an `spi frequency 1000000` block.
- Then an `analog set pitch pin P0` block.
- Then an `set pull pin P0 to up` block.
- Then an `spi format bits 8 mode 0` block.
- Finally, an `spi set pins MOSI P0 MISO P0 SCK P0` block.

Další bloky XI

The image shows the Scratch 3.0 stage interface. On the left, there is a sidebar with a search bar and a list of categories: Basic, Input, Music, Led, Radio, Loops, Logic, Variables, Math, Advanced, Arrays, Text, Game, Images, Pins, and Serial. The 'Serial' category is currently selected, highlighted in dark blue. The main stage area displays several Scratch blocks:

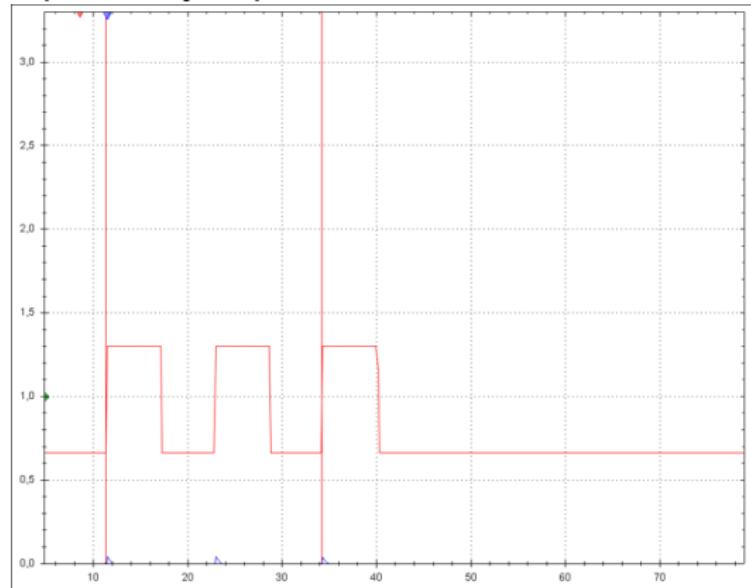
- From the **Serial** category:
 - serial write line
 - serial write number
 - serial write value
 - serial write string
 - serial read line
 - serial read until [new line]
 - serial read string
 - serial on data received [new line]
 - serial
redirect to [TX P0 • RX P1 •]
at baud rate [115200]
- From the **Control** category:
 - run in background
 - reset
 - wait (μs) [4]
 - raise event
from source [MICROBIT_ID_BUTTON_A]
with value [MICROBIT_EVT_ANY]
 - on event
from [MICROBIT_ID_BUTTON_A]
with value [MICROBIT_EVT_ANY]
 - event timestamp
 - event value

Omezení programu generovaného pomocí grafického prostředí I

- Forever – na konci bloku vkládá čekání cca 25 ms
- Digitální výstup:
 - trvá cca 5.7 us
 - kaskádní řazení více bloků dig. out = 0, 1, 0, každý trvá 5,7 us
 - v případě použití smyčky – za posledním blokem smyčky cyklu navíc cca 1.7 us
- Blok pause:
 - sice možné zadávání na jednotky ms, reálně je však krok 6 ms
 - tedy wait 1 ms, bude trvat 6 ms, wait 10 ms bude 12 ms,
- Doba převodu ADC trvá cca 80 – 90 us

Omezení programu generovaného pomocí grafického prostředí II

Opakováný zápis set 1, 0, 1, 0, 1, 0 - trvání jednoho zápisu 5,7 us

Možnosti ladění programu

- Není přímá podpora ladění programu
- Pomocné funkce pro ladění:
 - výpis hodnoty na UART, nebo jen signalizace průchodu danou částí programu
 - bliknutí LED
 - zobrazení čísla na LED
 - graf na LED
 - PWM výstup s proměnnou střídou (analog write), připojit LED přes rezistor, indikace stavu programu jasem LED.

Děkuji za pozornost!

Jakub Vodseďálek

vodsejak@fel.cvut.cz